

Protokół nr 33
z posiedzenia Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich
Sejmiku Województwa Śląskiego
w dniu 24 marca 2023 roku

Z powodu zagrożenia epidemicznego posiedzenie odbyło się z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość przy użyciu programu do wideokonferencji.

Posiedzenie prowadził Pan Marek Bieniek, Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich. Członkowie Komisji zgodnie z listą obecności (załącznik nr 1 do protokołu). W posiedzeniu uczestniczyli także goście zgodnie z listą obecności (załącznik nr 2 do protokołu).

PORZĄDEK POSIEDZENIA

1. Otwarcie posiedzenia, przyjęcie porządku.
2. Przyjęcie planu pracy Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich na 2023 rok.
3. Aktualny stan realizacji działań Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, na rzecz rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich województwa śląskiego.
4. Aktualny stan realizacji działań delegowanych z ARiMR do Samorządów Województw w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz Działań PO „Rybnactwo i Morze” na lata 2014-2020.
5. Sprawy różne.

Ad. 1

Otwarcie posiedzenia, przyjęcie porządku.

Przewodniczący Komisji Marek Bieniek otworzył posiedzenie Komisji, powitał wszystkich obecnych – zaproszonych gości oraz członków Komisji zgodnie z listami obecności. Stwierdził quorum potrzebne do podejmowania opinii i wniosków przez Komisję. Następnie przypomniał członkom Komisji, że w myśl znowelizowanego przepisu art. 15zzx ust.2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, aby Komisja mogła obradować w trybie zdalnym, przewodniczący musi dysponować podjętą uprzednio przez Komisję decyzją zezwalającą na prowadzenie obrad w tym trybie on line. Zgoda na zdalny tryb obradowania musi być przyjęta w głosowaniu. W związku z powyższym pytanie do członków Komisji kto jest za wyrażeniem zgody na zdalny tryb obradowania?

Komisja w głosowaniu – za: 7, przeciw:0, wstrzymało się: 0 – wyraziła zgodę na zdalny tryb obradowania.

Następnie **Przewodniczący Komisji** przeszedł do przesłanego porządku posiedzenia, który przedstawia się więc następująco: 1. Otwarcie posiedzenia, przyjęcie porządku. 2. Przyjęcie planu pracy Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich na 2023 rok. 3. Aktualny stan realizacji działań Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, na rzecz rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich województwa śląskiego. 4. Aktualny stan realizacji działań delegowanych z ARiMR do Samorządów Województw w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz Działań PO „Rybnactwo i Morze” na lata 2014-2020. 5. Sprawy różne.

Przewodniczący zapytał czy ktoś ma uwagi bądź propozycje do zaproponowanego porządku, a wobec braku zgłoszeń poddał przyjęcie porządku posiedzenia pod głosowanie. Komisja jednogłośnie (za:7) przyjęła porządek posiedzenia.

Ad.2

Przyjęcie planu pracy Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich na 2023 rok.

Przewodniczący Komisji Marek Bieniek przypomniał, że projekt planu pracy Komisji na 2023 rok został wszystkim przesłany drogą mailową. Pytanie do członków Komisji, czy mają uwagi do przesłanego planu pracy, a wobec braku uwag przeszedł do głosowania. Zapytał, kto za przyjęciem przedłożonego planu pracy Komisji na 2023 rok?

Komisja w głosowaniu – za: 6, przeciw: 0, wstrzymało się: 0 – przyjęła plan pracy Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich na 2023 rok (plan pracy stanowi załącznik nr 3 do protokołu)

Ad.3

Aktualny stan realizacji działań Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, na rzecz rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich województwa śląskiego.

Przewodniczący Komisji Marek Bieniek poinformował, że prezentację w tym punkcie przygotował Departament Rozwoju i Transformacji Regionu. Prezentacja została przesłana do uczestników posiedzenia drogą mailową. Informację przedstawi pani Monika Sternal, Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju i Transformacji Regionu.

Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju i Transformacji Regionu Urzędu Marszałkowskiego, pani Monika Sternal omówiła prezentację multimedialną pt.: „*Wsparcie RPO WSL 2014 – 2020 na rozwój obszarów wiejskich*” (**wydruk prezentacji stanowi załącznik nr 4 do protokołu**).

Przewodniczący Komisji Marek Bieniek podziękował za przedstawioną prezentację i zwrócił się do Rady, czy mają jakieś pytania?

Zastępca Przewodniczącego Komisji Stanisław Gmitruk podziękował pani Dyrektor Sternal za przekazane informacje. Wyraził jednak zaniepokojenie, że nie wszystkie środki z działań, które były alokowane i dedykowane potencjalnym beneficjentom zostały wykorzystane. Jako przykład pani Dyrektor podała Rewitalizację i infrastrukturę ochrony zdrowia, gdzie wskaźnik wykorzystania jest dosyć niski. Na tym tle pytanie, które dotyczyć będzie też innych działań, gdzie środki nie zostaną wykorzystane: jakie są przyczyny tej sytuacji?! Wiemy, że, by środki były dobrze wykorzystane trzeba przygotować potencjalnych beneficjentów czyli uprzedzić o programie, sami beneficjenci też muszą wykazać przygotowanie w tym zakresie. Jaki jest wskaźnik wykorzystania środków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego? Na razie jeszcze potencjalny, bo wiemy że perspektywa 2014-2020 jest realizowana według zasady N+3. Ten bieżący rok jest ostatnim i miejmy nadzieję, że uda się go możliwie maksymalnie wykorzystać. Jest nowa perspektywa 2021 – 2027. Będziemy omawiali na posiedzeniu komisji założenia i możliwości wykorzystywania środków w ramach *Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021 – 2027*. Budzi niepokój, że nowa perspektywa, w którą weszliśmy już kalendarzowo, będzie realizowana według zasady N+2. Nasuwa się pytanie czy nie zabraknie tego roku, by w pełni wykorzystać środki?

Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju i Transformacji Regionu Urzędu Marszałkowskiego, pani Monika Sternal odpowiedziała: Jeżeli chodzi o wykorzystanie środków w działaniu 10.2.4 to alokacje, które mieliśmy przewidziane w Programie na rozwój obszarów wiejskich były indykatywne – to była maksymalna ilość środków, która można było na ten obszar ukierunkować. Prowadziliśmy różne akcje informacyjne, promocyjne wśród beneficjentów dla tych środków, była przeprowadzana spora ilość szkoleń w zakresie aplikowania o te środki. W tym pierwszym okresie wdrażania programu beneficjenci obszarów wiejskich najpierw skupiali się jednak na środkach z PROW – było to odczuwalne w zakresie ilości składanych w naborach oraz ich jakości. Środki PROW cieszyły się, szczególnie w tym początkowym okresie, dużą większą popularnością na terenach wiejskich.

Jeżeli chodzi o konkretne wykorzystanie wskaźników to prosi o możliwość przekazania tej informacji już po komisji – chodzi o konkretny procent wykorzystania całości Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego. Nie było określonych stricte działań dla obszarów wiejskich, one były indykatywnie w ten program wplecione, by było przegrupowanie na te obszary. Nigdy nie rozliczaliśmy się z Komisją specjalnie z obszarem wiejskim, bo nie takie były cele RPO. Jeżeli chodzi o zasadę N+2, to faktycznie wskaźniki finansowe, które stoją przed nami w nowej perspektywie, są wyśrubowane. Perspektywa rozpoczęła się z dużym opóźnieniem, zarówno po stronie Komisji Europejskiej, jak i u nas po stronie przyjmowania ustaw. Ta ustawodawcza część spowodowała, że tak późno mogliśmy podejść do negocjacji programów operacyjnych. Najważniejsze wskaźniki finansowe mamy na 2026 rok, co będzie na pewno dla nas dużym wyzwaniem. W tym momencie tak układamy nabory i tak planujemy prace, żeby zapewnić wykorzystanie tych wskaźników. Z pierwszymi naborami do nowego programu ruszamy już w kwietniu, w przyszłym tygodniu mamy pierwszy komitet monitorujący dla programu, na którym przyjmujemy pierwsze kryteria dla konkursów. Mamy przekonanie, że ruszymy z wdrażaniem programu jak najszybciej i jak najszybciej projekty będą nam się rozliczały. Na ten moment identyfikujemy zagrożenia ale jeszcze ryzyk nie chcemy wskazywać. Mamy nadzieję, że działania przyniosą efekty i uda się wszystkie wskaźniki zrealizować.

Zastępca Przewodniczącego Komisji Stanisław Gmitruk podziękował za udzielone odpowiedzi i czeka na informacje, które prześle Pani Dyrektor w formie pisemnej.

Kierownik Referatu oceny projektów i wsparcia wdrażania Departamentu Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego, pan Michał Niemyjski tytułem uzupełnienia, powiedział, że w temacie projektów składanych do działania 10.2. dotyczącego mieszkalnictwa socjalnego nie mieliśmy zainteresowania mimo ogłoszenia dwóch konkursów. W działaniu 10.3 to zainteresowanie było większe. Ogłaszaliśmy konkursy trzykrotnie – liczba wniosków zwiększała się w kolejnych naborach. Ostatecznie było przesunięcie alokacji działania 10.2. do 10.3.

Wobec braku dalszych pytań Przewodniczący przeszedł do kolejnego punktu porządku posiedzenia.

Ad.4

Aktualny stan realizacji działań delegowanych z ARiMR do Samorządów Województw w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz Działań PO „Rybacko i Morze” na lata 2014-2020.

Przewodniczący Komisji Marek Bieniek poinformował, że prezentację w tym punkcie przygotował Departament Terenów Wiejskich a przedstawi ją pani Dyrektor Danuta Jędrychowska.

Dyrektor Departamentu Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Danuta Jędrychowska omówiła prezentację multimedialną pt.: *„Aktualny stan realizacji działań delegowanych z ARiMR do Samorządów Województw w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz Działań PO „Rybacko i Morze” na lata 2014-2020”* (wydruk prezentacji stanowi załącznik nr 5 do protokołu).

Przewodniczący Komisji Marek Bieniek podziękował za przedstawioną prezentację i zwrócił się do Rady, czy mają jakieś pytania?

Zastępca Przewodniczącego Komisji Stanisław Gmitruk powiedział, że działania Departamentu Terenów Wiejskich w zakresie wykorzystania środków Unii Europejskiej są bardzo dobre, choć jest kilka istotnych problemów. Bardzo dobrze, że realizowane są działania gospodarka wodno – ściekowa i drogi lokalne. Są to inwestycje o niewielkiej skali w porównaniu do tych, które mogą być ze środków RPO ale są bardzo potrzebne na obszarach wiejskich. Jest tu duże zainteresowanie – jeśli będą te działania w kolejnej perspektywie, to z pewnością będą dobrze realizowane. Spośród wymienionych działań

zwraca szczególną uwagę scalanie gruntów rolnych. To działanie daje efekt w kierunku poprawy struktury agrarnej ale i poprawia całą infrastrukturę gruntów rolnych. Jest to bardzo dobre działanie, które poprawia kulturę rolną. W tym obszarze realizowania działania scalanie gruntów wymieniła pani Dyrektor wśród potencjalnych beneficjentów powiat częstochowski, zawierciański raciborski. Potrzeby w powiecie częstochowskim, zawierciańskim, są bardzo duże; potrzeby są też w powiecie myszkowskim. W powiecie raciborskim kultura rolna jest bardzo wysoka, a mimo to po raz kolejny starostwo jako beneficjent będzie występowało. Mamy natomiast powiat żywiecki, piękny pod względem atrakcji turystycznych i krajobrazów, gdzie ciągle nie możemy się doczekać złożenia wniosków i działań na scalanie gruntów w tym powiecie. Stąd pytanie, jakie działania informacyjne podjął Departament Terenów Wiejskich, aby we wszystkich powiatach, szczególnie zaś w powiecie żywieckim, realizować działania scalania gruntów rolnych? W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Departament będzie mógł teraz obsługiwać środki na akcję Leader. Proszę o więcej szczegółów – na jaki zakres rzeczowy i w jakich kwotach będą dodatkowe środki na rozwój obszarów wiejskich? Jest jeszcze kwestia działania zarządzania zasobami wodnymi. To działanie wyszło w trakcie perspektywy 2014 – 2020 i nie zmieścimy się w tych ramach, nawet według zasady N+3. Proszę o więcej informacji na temat realizacji tego działania.

Dyrektor Departamentu Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Danuta Jędrzychowska odpowiedziała: Jeżeli chodzi o temat scalania gruntów w powiecie żywieckim, to jeszcze w poprzedniej perspektywie 2007 – 2013 na pewno były rozmowy, bezpośrednie spotkania z mieszkańcami. Wówczas ciężko było zebrać w danej miejscowości ponad 50% mieszkańców, którzy zgodziliby się na proces scaleniowy, a to jest warunek konieczny rozpoczęcia takiego procesu. Biura Geodezyjne z tamtego terenu nigdy potem nie otrzymały takich informacji, że jest tam chęć scalenia ze strony więcej niż połowy ludności. To jest specyficzny region, gdzie działki są małe i nie ma woli przynajmniej połowy ludności, aby podjąć taki proces. W kwestii współfinansowania i realizacji RLKS w formie bezpośredniej ze środków EFS+ to te 16 mln euro jest podzielone na trzy zakresy. 7 mln euro będzie przeznaczony na wsparcie edukacji nieformalnej dzieci i młodzieży, ponad 3 mln Euro będzie na upowszechnianie kształcenia ustawicznego na rzecz poprawy umiejętności i pozostałe 5 mln. 700 tys. euro na działania mające na celu aktywizację społeczną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Te środki są zabezpieczone i ta pomoc będzie przyznawana w formie grantów dla Lokalnych Grup Działania. Działanie zarządzania zasobami wodnymi faktycznie pojawiło się w trakcie perspektywy. Tutaj wszystkie samorządy województw zgłaszały do Ministerstwa uwagi, że perspektywa się wkrótce kończy, a chcemy wdrażać działanie, które wymaga czasu i gotowości jeżeli chodzi o dokumentację. Nie wiadomo, czy wszystkie obiekty mają już przygotowaną dokumentację techniczną, pozwolenia na budowę czy decyzje środowiskowe i czy będą w stanie w tak krótkim czasie zrealizować operację. Od zeszłego roku zgłaszamy do Ministerstwa, że może łatwiej te środki z tego działania zarządzania zasobami wodnymi przeznaczyć na dofinansowanie gospodarki wodno – ściekowej lub modernizację dróg lokalnych, bo tu są większe potrzeby. Już mamy wnioski złożone – jest ich więcej niż dostępna nasza alokacja, a na pewno jesteśmy w stanie te środki rozdysonować i wydać. Ministerstwo jednak cały czas twierdzi, że to są inne pieniądze, wydzielone, które przeznaczyć mogą tylko na dofinansowanie polskich wód. Proces legislacyjny cały czas trwa – trzy miesiące byliśmy zapewniani, że rozporządzenie jest już gotowe, że są przygotowane dokumenty konkursowe i że tylko czekamy na opiniowanie kryteriów, a jednak wszystko rozciąga się w czasie. Jest zagrożenie, że zanim rozpoczniemy konkurs zostanie nam półtorej roku na jego realizację - okaże się, że Wody Polskie nie mają dokumentacji ani czasu i na szybko będą przerzucane te środki na inne działania. W konsekwencji tego my jako samorządy zostaniemy ze środkami, które szybko na jakieś inwestycje czasie będziemy musieli wydać. Mówimy o tym, ten temat został też poruszony na Konwencji Marszałków a Ministerstwo

cały czas dąży, by to działanie zrealizować. Według Ministerstwa Wody Polskie są gotowe, samorządy też są gotowe, bo będą tylko oceniać dokumenty, potem tylko podpiszą umowy i wypłacą pomoc.

Przewodniczący Komisji Marek Bieniek podziękował za informacje i zwrócił się do Radych, czy są jeszcze jakieś pytania, a wobec braku zgłoszeń przeszedł do kolejnego punktu porządku posiedzenia

Ad. 5

Sprawy różne.

Przewodniczący Komisji Marek Bieniek przeszedł do przesłanych mailowo protokołów: protokołu nr 31 z posiedzenia w dniu 24 listopada 2022 roku oraz protokołu nr 32 z posiedzenia w dniu 27 lutego 2023 roku. Zapytał, czy ktoś ma uwagi do przekazanych protokołów a wobec braku zgłoszeń przystąpił do głosowania. Zapytał najpierw, kto jest za przyjęciem protokołu nr 31?

Komisja jednogłośnie (za:7) przyjęła protokół nr 31 z posiedzenia w dniu 24 listopada 2022r.

Przewodniczący Komisji Marek Bieniek zapytał, kto jest za przyjęciem protokołu nr 32?

Komisja jednogłośnie (za:7) przyjęła protokół nr 32 z posiedzenia w dniu 27 lutego 2023 r.

Przewodniczący Komisji Marek Bieniek przypomniał, że do wiadomości członków Komisji zostało przesłane pismo (rkp-026477/23) pana Andrzeja Prusia, Przewodniczącego Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego, wraz z uchwałą przyjmującą apel do Komisji Europejskiej w sprawie podjęcia działań mających na celu stabilizację sytuacji na polskim rynku zbóż w związku z masowym napływem do kraju zboża z Ukrainy. Następnie zapytał członków Komisji, czy są jeszcze jakieś tematy, które chcieliby poruszyć?

Zastępca Przewodniczącego Komisji Stanisław Gmitruk poinformował, że na posiedzeniu Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów Radny Stanisław Baczyński interesował się programem rozwoju pszczelarstwa oraz dniami miodu. Czy Pani Dyrektor Jędrychowska może udzielić jakiś informacji w tym temacie?

Dyrektor Departamentu Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Danuta Jędrychowska odpowiedziała, że w kwestii wojewódzkiego programu rozwoju i ochrony pszczelarstwa zakończyliśmy proces konsultacji społecznych. W dniu dzisiejszym na posiedzeniu Zarządu było sprawozdanie z tych konsultacji. Mamy pozytywną opinię Komisji Rządu i Samorządu, a także pozytywną opinię Departamentu Rozwoju i Transformacji Regionu jeśli chodzi o zgodność programu ze Strategią Rozwoju Województwa. W ramach konsultacji zostało wniesionych 55 uwag. Były to uwagi przedstawicieli stowarzyszeń pszczelarskich, Lasów Państwowych oraz ośrodków doradztwa rolniczego. Te uwagi zostaną teraz do programu wprowadzone. Później program będzie przyjmowany przez Zarząd Województwa. Jeśli chodzi o Święto Miodu są przeniesione środki w wysokości 50 tys. zł. Chcemy ogłosić konkurs *Śląskie dla pszczół*. Zobaczymy z jakiego regionu zgłosi się oferent na realizację tego przedsięwzięcia. Założenie było, by co roku odbywało się to w innym miejscu województwa, by zobaczyć jak w danym regionie są promowane te produkty, jak integruje się społeczność pszczelarska. Organizujemy to w pierwszym roku i trudno założyć, jaki region będzie gospodarzem.

Przewodniczący Komisji Marek Bieniek wobec braku kolejnych zgłoszeń podziękował wszystkim za udział w posiedzeniu i zakończył posiedzenie Komisji.